

Міністерство освіти і науки України

2021

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію вибору навчальних дисциплін
та формування вибіркової складової навчальних і робочих
навчальних планів у Відокремленому структурному
підрозділі «Любешівський технічний фаховий коледж
Луцького національного технічного університету»
(Введено в дію наказом № 467 від « 30 » 11 2021 р.)

Любешів — 2021

1. Загальна частина

1.1. Положення про організацію вибору навчальних дисциплін та формування вибіркової складової навчальних і робочих навчальних планів у Відокремленому структурному підрозділі «Любешівський технічний фаховий коледж Луцького національного технічного університету» (далі – Положення) розроблене відповідно до: Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII, Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 року №2745-VIII, стандартів вищої освіти України, стандартів фахової передвищої освіти України, наказів та нормативних листів Міністерства освіти і науки України, Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Любешівський технічний фаховий коледж Луцького національного технічного університету» (далі – Коледж).

1.2. Положення є основним нормативним документом, що регламентує порядок, процеси і процедури формування вибіркової складової навчальних планів Коледжу та індивідуальних навчальних планів здобувачів освіти.

1.3. Положення має на меті:

- внутрішнього забезпечення належної якості освіти та освітнього процесу;
- створення необхідних умов для реалізації парадигми студентоцентрованого навчання;
- забезпечення умов для реалізації прав здобувачів освіти на вибір дисциплін відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту»;
- реалізації основних принципів компетентності підходу;
- збільшення різноманітності освітніх програм, покращення їх якості, забезпечення відповідності фахової підготовки в Коледжі вимогам національного ринку праці, змінам, що відбуваються в державі і світі;
- реалізації ідеї максимальної придатності випускників до працевлаштування, створення сприятливих умов для всебічного розвитку особистості й творчої самореалізації кожного здобувача освіти;
- забезпечення відповідності освітньо-професійних програм очікуванням та схильностям здобувачів освіти, індивідуалізації навчання;
- регламентування порядку і процедур формування вибіркової частини навчальних та робочих навчальних планів.

1.4. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої (фахової передвищої) освіти (елективні дисципліни) – це дисципліни, які вводяться навчальним закладом з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб студентів, посилення їх конкурентноспроможності та затребуваності на ринку праці та ефективного використання можливостей фахового коледжу, врахування регіональних потреб тощо.

1.5. Вибіркові дисципліни надають можливість більш повного забезпечення освітніх кваліфікаційних вимог на ринку праці, ефективного використання можливостей коледжу, здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, що визначають характер майбутньої діяльності випускника; сприяють академічній мобільності здобувача освіти та реалізації його освітніх інтересів.

1.6. Студенти мають право обирати вибіркові дисципліни на весь період навчання, якщо вони вивчаються впродовж трьох-чотирьох курсів, або на

відповідний семестр, якщо вивчаються посеместрово.

1.8. Вибір навчальних дисциплін здійснюється студентами на початку першого року навчання у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш ніж 10% загальної кількості кредитів, передбачених для даного рівня вищої (фахової передвищої) освіти.

1.9. Вибіркові дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, що визначають характер майбутньої діяльності, сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам, дозволяють формувати компетенції здобувача відповідно до вимог ринку праці.

1.10. Блок вибіркових дисциплін є обов'язковим у структурі навчальних планів.

2. Вимоги до дисциплін вільного вибору

2.1. Дисципліна вільного вибору може бути відокремлена від структурно-логічної схеми навчального плану, мати інваріантний характер по відношенню до освітньо-професійних програм і повинна мати логічно завершений зміст (компоненти) для забезпечення доступності цього змісту здобувачам освіти.

2.2. Вибіркові дисципліни фахової передвищої освіти поділяють на:

- загальні дисципліни вільного вибору;
- професійні дисципліни вільного вибору.

2.3. Дисципліни вільного вибору повинні мати повне і вичерпне навчально-методичне забезпечення доступне для здобувача освіти і таке, що не потребує витрат додаткових матеріальних ресурсів на їх отримання.

2.4. Обсягожної вибіркової дисципліни за вибором здобувачів освіти становить, як правило, 2-3-4 кредити ЄКТС. Формою підсумкового контролю вибіркових дисциплін є залік. З дисциплін, що пропонуються у вибірковому блокі, не рекомендується передбачати курсові роботи.

2.5. Студенти першого року навчання можуть брати участь у виборі навчальних дисциплін із циклу вільного вибору студента наступним чином:

- при виборі за блоками дисциплін – при написанні заяви.

Студенти мають право обрати вибіркові дисципліни на весь період навчання.

3. Порядок подачі інформації про дисципліни вільного вибору та формування каталогу загальних та професійних дисциплін вільного вибору в Коледжі

3.1. Викладачі Коледжу виносять на розгляд засідання циклової комісії (далі – ЦК) пропозиції щодо загальних дисциплін вільного вибору, які можуть бути запропоновані ними здобувачу освіти Коледжу. Після схвалення ЦК таких пропозицій викладачів, голови ЦК подають до 15 жовтня кожного навчального року список загальних дисциплін вільного вибору, що пропонуються ЦК здобувачам освіти Коледжу за рівнем фахової передвищої освіти. Разом з переліком дисциплін подаються силабуси до цих дисциплін, які обов'язково повинні містити інформацію про: зміст, передумовувивчення, форми занять та

необхідне обладнання (за потреби), мову викладання та викладача, який забезпечуватиме викладання дисципліни. При цьому викладач повинен відповісти вимогам щодо забезпечення освітнього процесу за спеціальністю сфері фахової передвищої освіти (згідно Ліцензійних умов).

3.2. Навчальна частина із заввідділенням узагальнює, формує та передає перелік загальних дисциплін вільного вибору, перевіряє наявність силабусів і подає на веб-сайт Коледжу.

3.3. Професійні дисципліни вільного вибору розробляються в процесі формування навчального плану освітньої програми групою забезпечення під керівництвом гаранта та заввідділенням. Їх перелік підтверджується для кожної освітньо-професійної програми разом з навчальним планом. На основі затверджених навчальних планів дляожної спеціальності ЦМК подають заступнику директора з навчальної роботи перелік професійних дисциплін вільного вибору для освітньо-професійної програми за рівнем фахової передвищої освіти. Разом з переліком дисциплін подаються силабуси до цих дисциплін у довільній формі, які обов'язково повинні містити інформацію про спеціальність фахової передвищої освіти, для якої пропонується дисципліна та назву освітньо-професійної програми, зміст, передумови вивчення, форми заняття та необхідне обладнання (за потреби), мову викладання та викладача, що забезпечує дисципліну. При цьому викладач повинен відповісти вимогам щодо забезпечення освітнього процесу за спеціальністю у сфері фахової передвищої освіти (згідно Ліцензійних умов).

3.5. Голови ЦМК узагальнюють, формують та передають перелік професійних дисциплін вільного вибору із зазначенням освітньо-професійних програм, для яких ці дисципліни пропонуються, перевіряють наявність силабусів і подають до навчальної частини.

3.6. Навчальна частина, після погодження методичною радою Коледжу, розміщує у відкритому доступі **каталог професійних дисциплін вільного вибору за блоками дляожної освітньо-професійної програми**.

3.7. В межах обсягу вибіркової складової здобувач освіти фахової передвищої освіти має право обирати освітні компоненти/дисципліни самостійно від запропонованих блоків. Але 2/3 вибраних здобувачем фахової передвищої освіти дисциплін має припадати на професійні дисципліни вільного вибору і лише 1/3 – на загальні дисципліни вільного вибору.

4. Процедура вибору дисциплін та формування робочих навчальних планів

4.1. Голови циклових комісій в I семестрі поточного навчального року ознайомлюють здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» з положеннями Закону України «Про фахову передвищу освіту» частині прав здобувачів освіти на вільний вибір дисциплін і зокрема зі змісто ст. 54 Закону України «Про фахову передвищу освіту».

4.2. Голови циклових комісій інформують здобувачів освіти про можливіс вільного вибору дисциплін з Каталогу (блоками) загальних дисциплін вільного вибору та з Каталогу (блоків) професійних дисциплін вільного вибору,

розміщені на електронному ресурсі Коледжу.

4.3. Голови циклових методичних комісій інформують здобувачів освіти про кількість дисциплін, які можуть бути вибрані здобувачами освіти на наступний навчальний рік з блоку відповідно до тієї кількості дисциплін вибіркової складової навчального плану, яка припадає на рік навчання згідно з затвердженим навчальним планом.

4.4. Голови циклових комісій інформують здобувачів освіти про мінімально допустиму нормативну чисельність здобувачів освіти, що обирають дисципліну для вивчення, задля формування навчальних груп, що є передумовою включення дисципліни у індивідуальний навчальний план здобувача освіти та проведення навчальних занять з дисципліни.

4.5. Голови циклових комісій організовують презентації дисциплін/навчальних курсів протягом року з метою популяризації навчальних курсів циклових комісій та ознайомлення здобувачів освіти з дисциплінами вільного вибору та їх змістом.

4.6. Вибір дисциплін здобувачами освіти здійснюється самостійно шляхом запису до 30 грудня поточного року для фахового молодшого бакалаврана електронних ресурсах Коледжу або поданою заявою голові ЦК .

При виборі загальних дисциплін вільного вибору та професійних дисциплін вільного вибору реалізуються принципи мажоритарності і пріоритетності, за якими здобувач освіти обирає із загальних дисциплін вільного вибору надаючи їм пріоритети (1-й – бажана дисципліна і 2-й і 3-й пріоритет дисциплінам які є альтернативними для вибору у випадку якщо на обрану дисципліну за першим пріоритетом не буде сформовано навчальну групу).

4.7. Про початок вибору навчальних дисциплін голови ЦК сповіщають здобувачів освіти через корпоративну електронну пошту, Web-сайт Коледжу, дошки оголошень, через органи студентського самоврядування, кураторів чи інші засоби комунікації.

4.8. Якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни не сформувалася мінімальна кількість студентів (5-10 осіб – для дисциплін професійно-практичної підготовки та не менше 10-20 осіб – для дисциплін циклу загальної підготовки), то завідувач відділення доводить до відома студентів перелік дисциплін, які не будуть вивчатись. Після цього студент протягом тижня повинен обрати інші дисципліни, з яких сформувалася (чи сформується) кількісно достатня група студентів.

4.9. Здобувач освіти, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з вибором, має право обрати дисципліни протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

4.10. Здобувач освіти, який свідомо проігнорував чи/та не вибрав дисциплін у визначені терміни, без поважної причини, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які ЦМК вважатиме необхідними для оптимізації кількісного складу навчальних груп.

5. Опрацювання результатів вибору

5.1. Опрацювання результатів вибору навчальних дисциплін за вільним вибором здобувачів освіти здійснює навчальна частина з головами ЦМК спільно

та методичним кабінетом. До 25 січня для освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» поточного року для студентів I курсу та I(II) курсу за скороченою формою навчання, навчальна частина та методичний кабінет формує списки студентів за вибраними дисциплінами та розподіляє їх на навчальні групи. Інформація щодо формування списків є відкритою.

5.2. Основним критерієм формування навчальних груп з вивчення дисципліни є дисципліна/ЦМК. Належність викладача, закріпленого за дисципліною до відповідної циклової комісії, є визначальним у вирішенні питання, до якої циклової комісії буде належати новостворена навчальна група, яка буде вивчати відповідну навчальну дисципліну і за ким персонально буде закріплено навчальне навантаження.

5.3. Обрані здобувачами освіти професійні дисципліни вільного вибору вносяться до робочих навчальних планів освітньо-професійних програм.

5.4. Обрані здобувачами освіти дисципліни вільного вибору визначають навчальне навантаження ЦМК і конкретного викладача за умови формування навчальних груп.

5.5. Обрані здобувачами освіти загальні дисципліни вільного вибору та обрані професійні дисципліни вільного вибору вносяться працівниками до індивідуальних навчальних планів здобувачів освіти.

5.6. Заняття з вибраних здобувачами освіти навчальних дисциплін вносяться до розкладу занять, є обов'язковими до вивчення та не підлягають зміні після затвердження розкладу.

5.7. Розрахунки обсягу навчальної роботи, планового навчального навантаження викладачів здійснюють голови циклових комісій та навчальна частина.

5.8. Циклова випускова комісія може дозволити перезарахування дисциплін у разі поновлення або переведення студента. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови набуття після їх вивчення споріднених компетенцій.

6. Прикінцеві положення

6.1. Положення набирає чинності з моменту оприлюднення на сайті Коледжу, яке попередньо повинно бути схвалене Педагогічною радою Коледжу, затверджене та введене в дію наказом директора Коледжу.

6.2. Зміни та доповнення до Положення набирають чинності з моменту оприлюднення на сайті Коледжу, які попередньо повинні бути схвалені рішенням Педагогічної ради Коледжу, затверджені та введені в дію наказом директора Коледжу.

Положення розглянуто і схвалено на засіданнях:

- Методичної ради Відокремленого структурного підрозділу «Любешівський технічний фаховий коледж Луцького національного технічного університету» (протокол № 2 від «28 » жовтня 2021 року);
- Педагогічної ради Відокремленого структурного підрозділу «Любешівський технічний фаховий коледж Луцького національного технічного університету» (протокол № 3 від «29 » листопада 2021 року).